

T.C.
SAĞLIK BAKANLIĞI
Türkiye Halk Sağlığı Kurumu Başkanlığı

Sayı: : 92148377/320

Konu: Yazılı soru önergesi cevabı

34685
Gk-76

T.C. SAĞLIK BAKANLIĞI - TÜRKİYE HALK
SAĞLIĞI KURUMU - THSK OBEZİTE DİYABET VE
METABOLİK HASTALIKLAR DAİRE BAŞKANLIĞI
22.04.2014 09:50 - 2014.5679.30612 / 320
00003014666

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA
(Kanunlar ve Kararlar Başkanlığı)

İlgi: 03.12.2013 tarih ve 43452547-120.00-153144 sayılı yazınız.

Ankara Milletvekili Sayın Özcan YENİÇERİ tarafından verilen “2002-2013 yılları arasında şeker hastalığı artış hızına ilişkin” 7/34695 sıra sayılı yazılı soru önergesinin cevabı ekte sunulmaktadır.

Bilgilerinize arz ederim.

Dr. Mehmet MÜEZZİNOĞLU
Sağlık Bakanı

EK: Yazılı soru önergesi cevabı (2 sayfa)

**T.C.
SAĞLIK BAKANLIĞI**

Türkiye Halk Sağlığı Kurumu Başkanlığı

Sayı: 92148377/320

Konu: Yazılı soru önergesi

Milletvekili Sayın Özcan YENİÇERİ tarafından
“2002-2013 yılları arasında şeker hastalığı artış hızına ilişkin”
7/34695 esas nolu yazılı soru önergesinin cevabıdır.

Soru 1: 2002-2013 yılları arasında, yıllara göre Türkiye’de şeker hastalığı artış hızı yüzde kaçtır?

Ülkemizde Bakanlığımız desteği ile 1998 yılında yapılan TURDEP-1 çalışmasında 20 yaş ve üzeri bireylerde diyabet sıklığı %7.2 bulunmuştur. Bakanlığımız tarafından 2011 yılında yapılan “Kronik Hastalıklar ve Risk Faktörlerinin Durumu Araştırması”nda ise yine aynı yaş grubu için diyabet sıklığı% 12.3 olarak saptanmıştır.

Soru 2: 2002-2013 yılları arasında Türkiye’deki şeker hastalarının sayısı kaçtır?

Söz konusu saha araştırmalarında saptanan diyabet sıklığı dikkate alındığında 2000 Yılında yaklaşık 3.5 milyon, 2013 yılında ise yaklaşık 6.4 milyon kişinin diyabetli olduğu tahmin edilmektedir. İki saha araştırmasının yapıldığı yıllar arasındaki yıllık ortalama artış hızı 0.4’tür.

Soru 3: Türkiye’de şeker hastalığı artış hızının dünya ortalaması üzerinde olduğu iddiası gerçeği yansıtıyorsa bunun gerekçeleri nelerdir? Bu duruma karşı alınan tedbirler nelerdir?

Türk erişkin toplumunda 1998’de yapılan TURDEP-1 çalışmasında %22 olan obezite sıklığının, 2010’da yapılan Türkiye Beslenme ve Sağlık Araştırması’nda %31’e ulaştığı görülmüştür. Araştırma bulgularına göre 12 yaş üzeri nüfusun %72’si hareketsiz yaşamaktadır. Diyabet için iki önemli risk faktörünün toplumda bu derece yüksek olması, diyabetin de daha sık ve erken yaşta ortaya çıkmasına zemin hazırlamaktadır.

Diyabetin en önemli risk faktörlerinden obezite ile mücadeleyle yönelik olarak Şubat 2010 tarihinden itibaren başlatılan “Beslenme Dostu Okul Projesi” ile çocuklarımıza sağlıklı beslenme alışkanlıkları kazandırmak için okul beslenme hizmetleri değerlendirilmekte, okul kantinleri denetlenmekte ve kantinlerinde sağlıklı gıdaları (süt, yoğurt, ayran, meyve ve meyve suyu vb) ihtiva eden okullara “Beslenme Dostu Okul” sertifikası verilmektedir. Obezite ile mücadele için yaptığımız çalışmalar içinde Bakanlığımızın desteği ile hazırlanan ve 21.07.2011 tarihinde MEB tarafından yayımlanan genelge ile eğitim kurumlarımızın, yatılı veya pansiyonlu yemekhaneleri dâhil olmak üzere kantinleri, çay ocakları, büfeleri, v.b. yerlerde, doğal maden suları hariç, enerji içecekleri, gazlı içecekler, aromalı içecekler ve kolalı içecekler ile kızartma ve cipslerin satışlarının yapılmaması, otomatik satış yapan makinelerde bulundurulmaması, bunların yerine süt, ayran, yoğurt, meyve suyu, taze sıkılmış meyve suyu ve tane ile satış yapılabilen meyve bulundurulması sağlanmıştır. Gıda, Tarım ve

**T.C.
SAĞLIK BAKANLIĞI**

Türkiye Halk Sağlığı Kurumu Başkanlığı

Hayvancılık Bakanlığı ile işbirliği halinde %100 meyve sularında ilave şekerin kaldırılması, nektarlarda ilave şeker miktarının azaltılması çalışmaları devam etmektedir.

Milli Eğitim Bakanlığı, Bakanlığım ve Çocuk Endokrinoloji ve Diyabet Derneği arasında 27.04.2010 tarihinde imzalanan "Okullarda Diyabet Eğitimi Programı" Protokolü 2014 Yılı başında yenilenmiştir. Bu program kapsamında, "Okul Çocuklarında Diyabet ve Okulda Diyabet Bakımı Rehberi" oluşturulmuş, "Öğrencim ve Ben" isimli broşür kullanılarak, adı geçen rehber başta sınıf öğretmenleri olmak üzere tüm öğretmenlere ulaştırılmıştır. Milli Eğitim Bakanlığı tarafından Bakanlığım ile işbirliği halinde 2013/6 Sayılı "Diyabetli Öğrenciler Genelgesi" yayımlanmıştır. Söz konusu Genelge doğrultusunda, tüm okullarda görevli personelin diyabet ile ilgili eğitim alması için Bakanlığım ile işbirliği halinde çalışmalar yürütülmektedir.

Soru 4: Şeker hastalığı ile mücadele konusunda yürütülen projeler hangileridir? Bunlar ne aşamadır?

Bakanlığımız tarafından yürütülmekte olan ve 29.09.2010 tarihli ve 27714 sayılı Resmi Gazetede Başbakanlık Genelgesi olarak yayımlanan "Türkiye Sağlıklı Beslenme ve Hareketli Hayat Programı" yanında yine vatandaşlarımızın sağlığını geliştirmeyi hedefleyen "Türkiye Diyabet Önleme ve Kontrol Programı" ve "Türkiye Aşırı Tuz Tüketiminin Azaltılması Program" yürütülmektedir. Bakanlığımız Türkiye Halk Sağlığı Kurumu tarafından hazırlanan "diabturk.gov.tr" adresinde diyabet ile ilgili ihtiyaç duyulabilecek bilgilere yer verilmekte, 14 Kasım Dünya Diyabet Günü'nde farkındalığı artırmaya yönelik etkinlikler tüm illerde eş zamanlı olarak gerçekleştirilmekte, Dünya Sağlık Örgütü ve Uluslararası Diyabet Federasyonu ile ortak çalışmalar yürütülmektedir.

Yine aynı doğrultuda diyabetli bireylerin eğitimine yönelik eğitimci rehberi ve eğitim materyalleri hazırlanmaktadır.

Sahada, diyabetli bireylerin tedavisinin ana bileşenlerinden olan beslenme tedavisi ve eğitimde (bireysel ve grup eğitimleri) önemli rol üstlenen diyabet hemşireleri ve diyetisyenlerin verdiği sağlık hizmetlerinin ve yine diyabetin uzun dönem komplikasyonlarının önlenmesine yönelik olarak ayak bakımı hizmetinin geri ödeme kapsamına alınması, böylece daha etkin bir şekilde yürütülmesi için SGK ile çalışmalar sürdürülmektedir.

Diyabetli hastaların klinik takibinde çok önemli bir parametre olan HbA_{1c}'nin ve yine diyabetli hastaların evde kendi kendine kan şekeri takibinde kullanılan glukometrelerin standardizasyonu için Bakanlığımın ilgili kuruluşları, SGK ile işbirliği halinde çalışmalarını devam ettirmektedir. Bu doğrultuda HbA_{1c} parametresi Sağlık Hizmetleri Genel Müdürlüğü tarafından yeni Dış Kalite Değerlendirme yazılımına eklenmiştir.

Ayrıca, 24.03.2013 tarih ve 28597 Sayılı Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe giren Sağlık Uygulama Tebliği ile oral antidiyabetik tedavi gören tip 2 diyabet hastaları için SGK tarafından ödenen şeker ölçüm çubuklarının sayısı 4 kat artırılmıştır.

İlginize teşekkür ederim.